ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΠΡΟΝΟΙΑ
ΤΟΥ ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΥΡΙΟΥ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

ΕΤΟΣ Η΄. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗι 22 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1918. ΑΡΙΘ. 183

ΟΜΙΛΙΑ ΣΥΝΤΟΜΟΣ
ΕΙΣ ΤΟΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΙΝ

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐκ ζήλου, ἀλλ᾽ ὄχι κατ᾽ ἐπίγνωσιν, οἰστρηλατούμενος ἀπὸ Ἰουδαϊκὸν φανατισμόν, εἶχε τὸ ἀτύχημα κατὰ τὴν νεότητά του καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ δημοσίου σταδίου του νὰ καταδιώξῃ σκληρῶς τοὺς ἐν Ἱεροσολύμοις Χριστιανούς.

Δὲν ἐβράδυνεν ὅμως νὰ διαφωτισθῇ, κατὰ παρέμβασιν ὑπερφυσικὴν αὐτοῦ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ὁ πρῴην πορθητὴς τῆς Ἐκκλησίας ἔγεινεν ὁ ἐνθερμότατος καὶ μέγιστος τῶν ἀποστόλων αὐτῆς. Ἐν τούτοις, τὸ ἄλλοτε πλημμέλημά του ἦτο πάντοτε ὑπ᾽ ὄψει του, καί, δοθείσης περιστάσεως, δὲν ἀπέφευγε νὰ τὸ ἀναφέρῃ. Καὶ κατὰ τὴν μνείαν ταύτην δὲν ἀπέκρυπτε διόλου τὴν ὑπερβολὴν τῆς παρεκτροπῆς του. Διότι δὲν ἀρκεῖται ἁπλῶς νὰ εἴπῃ ὅτι ἐδίωκε τὴν Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ καὶ δηλώνει ὅτι *ἐπόρθει αὐτήν*.

Ἡ εἰλικρίνεια αὕτη ἔστω πρὸς διδασκαλίαν ἰδικήν μας. Ὀφείλομεν ν᾽ ἀναγνωρίζωμεν τὰ οἱαδήποτε σφάλματά μας, χρείας δὲ τυχούσης καὶ νὰ ὁμολογῶμεν αὐτά. Τοῦτο ἀπαιτεῖ ἡ χριστιανικὴ εὐθύτης. Καὶ τοῦτο διακρίνει τὴν ψυχήν, ἡ ὁποία μετενόησεν ἀληθῶς καὶ ἐνεκολπώθη ἀνωτέραν ζωήν.

Πολλοί, ἀπὸ ἐγωισμόν, εἶνε τυφλοὶ πρὸς τὰ λάθη των καὶ νομίζουν ὅτι πᾶν ὅ,τι κάμνουν εἶνε καμωμένον καλῶς. Ἀναίσθητοι καὶ πρὸς τὰ μικρὰ καὶ πρὸς τὰ μεγάλα των σφάλματα, αὐταπατῶνται ὅτι εἶνε ἀκατάκριτοι μόνον διότι εἶνε πεπωρωμένοι. Ἡμεῖς βεβαίως θὰ ἐφροντίσαμεν ἐγκαίρως, ὥστε νὰ μὴ ἐμπλακῶμεν εἰς τὴν πώρωσιν ταύτην.

Ἄλλοι ἀντιλαμβάνονται ὅτι ἔσφαλαν, ἀλλὰ δὲν θέλουν νὰ ἀναγνωρίζουν τὴν σοβαρότητα τῶν ἁμαρτημάτων των. Δὲν καμαρώνουν δὲ αὐτά, ἀλλὰ καὶ δὲν θλίβονται καὶ δὲν ἐπιδίδονται εἰς μετάνοιαν. Τὸ ὅτι ἡμάρτησεν ἡ ψυχή των δὲν τὸ θεωροῦν σοβαρώτερον ἀπὸ τὸ ὅτι ἐσκόνταψε τὸ πόδι των. Δὲν εἶνε οὗτοι πεπωρωμένοι. Εἶνε ὅμως θύματα μιᾶς ἠθικῆς ἐπιπολαιότητος, ἡ ὁποία συνορεύει πρὸς τὴν πώρωσιν. Μήπως καὶ ἡμεῖς ἀποδεικνυόμεθα πολλάκις τοιοῦτοι; Ἂς προσέχωμεν. Χωρὶς ἀληθῆ συναίσθησιν τῶν ἀνομιῶν μας, χωρὶς λύπην διὰ τὰς παρεκτροπάς μας, χωρὶς μετάνοιαν θερμὴν καὶ σπουδαίαν προσπάθειαν πρὸς ἐξύψωσιν τοῦ ἠθικοῦ μας καὶ ἀνακαίνισιν τῆς ὅλης ζωῆς μας, θὰ φθάσωμεν εἰς τὸν τάφον μόνον διὰ νὰ διαπορθμευθῶμεν πρὸς τὴν αἰώνιον καταδίκην.

Μὲ ἀλλόκοτον ἀντίφρασιν ἄλλοι, ἐννοοῦν τὰ λάθη των, ἀλλὰ μὲ κανένα τρόπον δὲν θέλουν νὰ τὰ ὁμολογήσουν: Δὲν τὰ ὁμολογοῦν μόνοι των· δὲν θέλουν νὰ τὰ ὁμολογήσουν οὐδὲ πρὸς ἕνα πνευματικόν. Καὶ δὲν ἔχουν μὲν τὴν ἀθλιότητα νὰ καυχῶνται διὰ τὰ σφάλματά των· ἀλλ᾿ ἐὰν τοὺς ἐλέγξῃ κανείς, νομίζουν ὅτι ἡ ἀξιοπρέπειά των τοὺς ὑποχρεώνει νὰ ἀμυνθοῦν ὑπὲρ τῆς ὑπολήψεώς των διὰ τῆς ἀποκρύψεως τῶν λαθῶν των ἢ διὰ τῆς παραποιήσεως καὶ τῆς δικαιολογίας των. Τί πρωτοστατεῖ καὶ ἐδῶ; Ὁ ἐγωισμός, ἡ ὑπερηφάνεια, ἡ ἄγνοια τῆς μετανοίας. Μήπως ὑπαγόμεθα εἰς τοιαύτην ψυχολογίαν; Ἀλλοίμονον, ἀδελφοί. Ἡ ψυχή μας δὲν θὰ εὕρῃ ἔλεος, ἀφοῦ δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀποκτήσῃ εἰλικρίνειαν καὶ ταπείνωσιν.

Ἀλλ᾿ εἶνε τάχα ἀνάγκη νὰ ἔχωμεν πάντοτε εἰς τὸ στόμα τὰ σφάλματά μας καὶ νὰ περιφερώμεθα αὐτοκαταγγελλόμενοι καὶ ὀλοφυρόμενοι; Βεβαίως ὄχι. Ὀφείλομεν ὅμως νὰ μὴ λησμονῶμεν καὶ τὰ περασμένα ἀκόμη σφάλματά μας καὶ νὰ συναισθανώμεθα πόσον μᾶς ἐπεβάρυναν καὶ εἶχον μᾶς καταστήσῃ δυστυχεῖς. Διότι τοιουτοτρόπως θὰ διατηρῶμεν τὴν ταπεινοφροσύνην μας καὶ θὰ προσέχω-

μεν νὰ μὴ ἐπαναπέσωμεν εἰς τὸ μέλλον εἰς ὅ,τι μᾶς εἶχε κάμῃ τόσον ἀθλίους κατὰ τὸ παρελθόν.

Φθάνει μόνη ἡ κατ' ἰδίαν ἀνάμνησις; Ὄχι. Ὀφείλομεν καὶ νὰ ὁμολογῶμεν χάριν εὐλόγου τινὸς σκοποῦ τὰ ἄλλοτε ἁμαρτήματά μας. Διότι, ἐὰν τὰ ὁμολογῶμεν, ἐνῷ σήμερον ἔχομεν νὰ δείξωμεν ὅτι δὲν ὑποπίπτομεν πλέον εἰς αὐτά, διδάσκομεν μὲ τὸν πειστικώτερον τρόπον τοὺς ἁμαρτωλοὺς ὅτι ἡ ἁμαρτία δὲν εἶνε ἀκατανίκητος, καὶ ὅτι, ἐὰν θέλουν καὶ αὐτοί, δύνανται νὰ τὴν κατανικήσουν καὶ νὰ ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὰ δεσμά της καὶ τὸν ὄλεθρόν της. Ἐκτὸς τούτου, ὁμολογοῦντες τὰ ἁμαρτήματά μας, βοηθοῦμεν τὸν ἑαυτόν μας εἰς τὸ νὰ ἀπόφευγῃ τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ τὴν καύχησιν, τόσον ἐπιζημίους εἰς τὴν πνευματικήν μας νηφαλιότητα καὶ εἰς τὴν ψυχικήν μας σωτηρίαν.

Κακῶς δὲ νομίζομεν ὅτι ἡ ἀπόκρυψις τοῦ σφάλματος εἶνε πρὸς ὠφέλειάν μας. Ἀπὸ τὸν Θεὸν δύνασαι νὰ κρυβῇς; Ὄχι. Δὲν ἠμπορεῖς νὰ διαφύγῃς οὐδὲ τὴν ἰδικήν σου συνείδησιν, ἐὰν ἐφρόντισες νὰ διατηρήσῃς ἔστω καὶ μέρος τῆς συνειδήσεώς σου. Ποῖον λοιπὸν θὰ ἀπατήσῃς; τὸν πλησίον σου; Καὶ τί ἐκέρδησας, ἀφοῦ ἡ ἐνοχή σου μένει, καὶ μάλιστα ἀφοῦ ἡ ὑποκρισία σου τὴν καθιστᾷ βαρυτέραν; Ἔπειτα, ἔρχεται ὥρα, κατὰ τὴν ὁποίαν ὅλα μας τὰ ἁμαρτήματα θὰ ἀποκαλυφθοῦν γυμνὰ καὶ τετραχηλισμένα καὶ ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. Καὶ τότε; Κέρδος, ἔστω καὶ κατ' ἀπάτην, δὲν θὰ εἶνε κανέν. Τί δὲ θὰ μᾶς βαρύνῃ μόνον; Τὸ αἶσχος καὶ ἡ τιμωρία.

Καλὸν θὰ ἦτο νὰ μὴν ἐσφάλλομεν. Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος νὰ ζήσῃ καὶ νὰ μὴ ἁμαρτήσῃ. Ὅ,τι λοιπὸν μᾶς ἐπιβάλλεται εἶνε τοῦτο. Ποῖον; Νὰ ἐλευθερωθῶμεν μίαν ἡμέραν ἀπὸ τὸ ἁμάρτημα. Ἓν δὲ ἀπὸ τὰ συντελεστικώτερα πρὸς τοῦτο μέσα εἶνε ἡ ἀναγνώρισις τῶν σφαλμάτων μας καὶ ἡ ἀπροφάσιστος ὁμολογία καὶ καταδίκη αὐτῶν. Διότι τίποτε ἄλλο δὲν συντελεῖ εἰς τὸ νὰ μᾶς δεσμεύῃ τόσον πρὸς τὴν ἁμαρτίαν, ὅσον τὸ νὰ τὴν λησμονῶμεν ἢ νὰ θέλωμεν νὰ τὴν δικαιολογῶμεν, ἔστω καὶ νὰ τὴν ἐλαφρύνωμεν μόνον, ἐνῷ, θλιβόμενοι δι' αὐτήν, ἐπισύρομεν τὸ θεῖον ἔλεος, καὶ καθικετεύοντες τὸν Σωτῆρα ἐπιτυγχάνομεν τὴν αἰωνίαν λύτρωσίν μας.

ΜΙΚΡΑ ΑΡΘΡΑ

Τὸ κατὰ Χριστὸν πενθεῖν

«Μὴ λυπεῖσθε καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα».
(Θεσσαλ. Α΄. δ΄. 13).

Τὰ δάκρυα ἔρχονται αὐθόρμητα ἰδίως κατὰ τὴν ὥραν τοῦ πένθους. Τὸ νὰ μὴ κλαίωμεν σημαίνει, ὅτι δὲν ἔχομεν ποτὲ ἀγαπήσει. Διὰ τοῦτο τὸ Εὐαγγέλιον δὲν ἀπαγορεύει τὰ δάκρυα. Ὁ Ἰησοῦς ἔκλαυσε παρὰ τὸν τάφον φίλου. Τὸ Εὐαγγέλιον ἀντὶ νὰ διαβλέπῃ ἐν τοῖς δακρύοις ἔνδειξιν ἀδυναμίας, ὡς οἱ ἐθνικοί, τοὐναντίον διαβλέπει μεγαλεῖον καὶ ἀφίνει ἡμᾶς νὰ κλαίωμεν ἐλευθέρως.

Ὑπάρχουσιν ὅμως δύο τρόποι, κατὰ τοὺς ὁποίους δύναταί τις νὰ κλαίῃ:

Ὁ πρῶτος τρόπος, ὁ τῶν ἐθνικῶν καὶ ὁ μᾶλλον διαδεδομένος, χαρακτηρίζεται διὰ μιᾶς φράσεως ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Παύλου «καθὼς οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα». Αἰσθάνεσθαι πόσην πικρίαν ἐμπεριέχουσι τοιαῦτα δάκρυα! Ἄνευ ἐλπίδος εἰς περιπτώσεις τινὰς ἡ λύπη θὰ ἦτο θανατηφόρος.

Ὁ Θεός, ἂς διαφυλάττῃ ἡμᾶς ἀπὸ τοιούτων δακρύων, κατὰ τὴν ὥραν τῆς δοκιμασίας: ἀνακόπτουσι τὴν ζωὴν καὶ ἐνέχουσι μομφὴν κατὰ τοῦ Θεοῦ.

Εὐτυχῶς ὑπάρχει καὶ ἄλλος τρόπος, κατὰ τὸν ὁποῖον δυνάμεθα νὰ κλαίωμεν. Εἶναι δὲ ὁ χριστιανικός. Βεβαίως τὰ δάκρυα τρέχουν, διότι ὁ Χριστιανὸς ἔχει κααδίαν διπλασίως φιλόστοργον· ἡ σὰρξ αὐτοῦ ὑποφέρει, ἡ καρδία αὐτοῦ ὑποφέρει καὶ τὰ δάκρυα εἶναι μία ἀνακούφισις. Ἀλλὰ διὰ μέσου τῶν δακρύων ἔχει τὸ βλέμμα ἐστραμμένον πρὸς τὴν Χώραν τῆς Ἐλπίδος. Δὲν ἀποχαιρετᾷ τοὺς ἰδικούς του ὁριστικῶς, ἀλλ᾽ ἁπλῶς λέγει εἰς αὐτούς: «Καλὴν ἀντάμωσιν» ἐν τῇ Οἰκίᾳ τοῦ Οὐρανίου ἡμῶν Πατρός. Ἐκεῖνο, ὅπερ καταπραΰνει τὰ δάκρυα αὐτοῦ, εἶναι ἡ πεποίθησις, ὅτι θὰ ἐπανεύρῃ ἐκείνους, οἵτινες κατὰ τὸ λέγειν ποιητοῦ τινος «δὲν ἐξαφανίζονται, ἀλλ᾽ ἁπλῶς προηγοῦνται ἡμῶν» καὶ μάλιστα εἰς καλλιτέραν Πατρίδα.

Διὰ τοῦτο ὁποιαδήποτε καὶ ἂν εἶνε τὰ πένθη ἡμῶν, παρελθόντα, παρόντα ἢ ἐπικείμενα, ἂς ἔχωμεν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν ἐστραμμένους πρὸς τὰ Ἄνω καὶ τὴν καρδίαν ἐπίσης, τοὺς ὀφθαλμοὺς δα-

δακρυβρέκτους ἴσως, ἀλλὰ μετὰ δακρύων, ἅτινα καθιστῶσιν, ἐν Χριστῷ, ἐκ τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς ἀναστάσεως Αὐτοῦ, ἔτι μᾶλλον ὁρατὴν διὰ τῶν μαρμαρυγῶν αὐτῶν τὴν Χώραν τῆς Ἐλπίδος.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ) **Ε. Α. Κ.**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ
ΕΙΣ ΤΑ ΕΙΡΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΤΟΥ Σ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Α΄. ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

Ἀριθ. Πρωτ. 1192.

Πανιερώτατε καὶ Σεβασμιώτατε Μητροπολῖτα Ἀθηνῶν καὶ Πρόεδρε τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Μελέτιε, τὴν φίλην ἡμῖν σεβασμίαν Αὐτῆς Πανιερότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Χαρὰν ἔσχομεν πολλὴν ἐν Κυρίῳ κομισάμενοι ἔναγχος τὰ τίμια ἐνθρονιστήρια τῆς σεβασμίας Αὐτῆς Πανιερότητος Γράμματα καὶ ἀπ᾿ αὐτῶν τὰ τῆς αἰσίας Αὐτῆς, εὐδοκίᾳ τοῦ τὰ πάντα πανσόφως διέποντος καὶ οἰκονομοῦντος Θεοῦ, ἐπὶ τὸν προεδρικὸν τῆς Ἁγιωτάτης αὐτόθι ἀδελφῆς Ἐκκλησίας θρόνον κλήσεως καὶ ἀνόδου ἐνωτισάμενοι. Πόθῳ δ᾿ ἀπλέτῳ ἥκοντες μετὰ καὶ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου εἰς ἀνταπόδοσιν τῇ ἀγάπῃ Αὐτῆς τοῦ ἐν Χριστῷ ἀδελφικοῦ ἀσπασμοῦ καὶ ἐγκάρδια διαβιβάζοντες συγχαρητήρια ἐπὶ τῇ ἐξόχῳ ἐμπιστοσύνῃ καὶ τιμῇ τῇ ἐπιδειχθείσῃ Αὐτῇ ἐπαξίως ἄλλως τε τῶν περικοσμούντων Αὐτὴν προσόντων τῆς παιδείας καὶ τῆς συνέσεως καὶ τῆς ζηλωτῆς καὶ εὐδοκίμου ἄχρι τοῦδε ἐκκλησιαστικῆς διακονίας Αὐτῆς, ἐπευχόμεθα ὁλοψύχως καὶ τὴν ἄνωθεν παρὰ Κυρίου ἱκάνωσιν καὶ ἐνίσχυσιν ἐν τῇ τῶν ὑψηλῶν καὶ τιμίων καθηκόντων Αὐτῆς ἐκπληρώσει πρὸς αἰσίαν καὶ σωτηριώδη αὐτῶν διεξαγωγήν, ἐπ᾿ ἀγαθῷ τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας καὶ τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ. Προσεπιδηλοῦντες δὲ καὶ διαβεβαιούμενοι ὅτι ἐν τῇ ἐξιδια-

σμένῃ καὶ ἀδιαπτώτῳ ἡμῶν πρὸς τὴν πεφιλημένην ἀδελφὴν αὐτόθι Ἐκκλησίαν ἀγάπῃ καὶ τιμῇ ὀφειλὴν ἱερὰν λογιζόμεθα κρατύνειν τὸ ἀφ' ἡμῶν τοὺς πρὸς αὐτὴν σωτηρίους δεσμοὺς τῆς ἑνότητος καὶ τῆς ἀγάπης, δι' ὧν ἄλλως τε ἡ ὅλη πάγκαλος ἁρμονία τοῦ ἐν γένει σώματος τῆς μιᾶς ἡμῶν Ἁγίας Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τεκμηριοῦται καὶ ἐκφαίνεται, καὶ ὅτι πρόθυμοι, ὡς πάντοτε, ἐσμὲν παρέχειν πᾶσαν ἀδελφικὴν ἐν δέοντι συναντίληψιν, ἐπικαλούμεθα ὁλοψύχως ἐπὶ πάντας καὶ πάντα τὴν θείαν χάριν καὶ εὐλογίαν, εἰς εὐόδωσιν τῶν πάντων εἰς ἀγαθόν, καὶ κατασπαζόμενοι Αὐτὴν καὶ αὖθις ἐν φιλήματι ἁγίῳ, διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης

,αϡιη' Αὐγούστου ιζ'

Τῆς Ὑμετέρας περισπουδάστου Σεβασμιότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
καὶ ὅλως πρόθυμος
† ***Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΓΕΡΜΑΝΟΣ***

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΤΗΡΙΟΣ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΛΗΡΩΜΑ
ΤΗΣ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚῌ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

† ΜΕΛΕΤΙΟΣ χάριτι Χριστοῦ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν καὶ Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίας, παντὶ τῷ πληρώματι τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἁγιωτάτης Ὀρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, χάρις καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν.

Τρίτος μὴν συμπληροῦται σήμερον ἀφ' ὅτου τῇ χάριτι τοῦ Κυρίου κατευοδώθημεν πρὸς ὑμᾶς, τὰ ἐν Ἀμερικῇ ἀγαπητὰ τέκνα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, κομίζοντες πρὸς ὑμᾶς τὴν εὐλογίαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὸ φίλημα τῆς ἐνδόξου πατρίδος. Τρεῖς ὁλοκλήρους μῆνας ἀνεστράφημεν μεθ' ὑμῶν, εὐλογοῦντες, διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἕνα ἕκαστον καὶ πάντας ὁμοῦ, ἀλλὰ καὶ μελετῶντες μετ' ἐνδιαφέροντος πατρικοῦ τὰ καθ' ὑμᾶς πράγματα.

Καὶ νῦν, καταλείποντες τὸ ἔδαφος τῆς μεγάλης ταύτης καὶ εὐδαίμονος χώρας, ὅπως ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν πάτριον γῆν, ἀποκομίζοντες τὰ δείγματα τῆς εὐλαβοῦς ἀφοσιώσεως ὑμῶν καὶ τῆς ἀγάπης πρός τε τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Πατρίδα, ὑψοῦμεν τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐπικαλούμεθα ἐπὶ πάντας ὑμᾶς, τοὺς οἴκους ὑμῶν καὶ τὰ ἔργα ὑμῶν τὴν οὐράνιον εὐλογίαν. Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν εἴθε νὰ κατευοδοῖ τὰ διαβήματα ὑμῶν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, πληρῶν ὑμᾶς πάσης χαρᾶς καὶ πάσης ἀγαθωσύνης, εὐλογῶν καὶ πληθύνων τὰ γεννήματα τῆς δικαιοσύνης ὑμῶν, «ἵνα πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες, περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν».

Ἀλλ' ἀποχωριζόμενοι ὑμῶν σωματικῶς, οὐχὶ δὲ καὶ πνευματικῶς, ἐπιθυμοῦμεν νὰ καταστήσωμεν ὑμᾶς μετόχους τῶν σκέψεων ἡμῶν καὶ τῶν ἐντυπώσεων, τὰς ὁποίας ἀποκομίζομεν μετὰ τρίμηνον μεθ' ὑμῶν ἀναστροφὴν καὶ ἰσόχρονον τῶν καθ' ὑμᾶς πραγμάτων μελέτην. Ἐνδιαφέρει ὑμᾶς νὰ γνωρίζητε ποίαν ἐσχηματίσαμεν ἰδέαν περὶ τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνισμοῦ καὶ τίνας τρέφομεν ἐλπίδας περὶ τῆς μελλοντικῆς αὐτοῦ ἐξελίξεως.

Ἡ πρόοδος, τὴν ὁποίαν ὡς ἄτομα ἐπετελέσατε ἐντὸς σχετικῶς βραχέος χρονικοῦ διαστήματος ἐν τῇ φιλελευθέρᾳ ταύτῃ καὶ πεπολιτισμένῃ χώρᾳ, προὐξένησεν εἰς ἡμᾶς τὴν μᾶλλον εὐχάριστον ἐντύπωσιν καὶ ἐγέννησεν ἐν ἡμῖν τὴν βεβαιοτέραν ἐλπίδα περὶ τοῦ ὅτι οἱ Ἕλληνες τῆς Ἀμερικῆς ἐν τῷ προσεχεῖ μέλλοντι θὰ ἁμιλλῶνται ἐν πᾶσι πρὸς τὰ ἐκλεκτότερα φυλετικὰ στοιχεῖα τῆς μεγάλης ταύτης χώρας ἐν τῇ βιοτικῇ σταδιοδρομίᾳ καὶ εἰς πάσας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ἀνθρωπίνης δραστηριότητος. Εἴδομεν μετὰ συγκινήσεως τὴν φιλότιμον προσπάθειαν, τὴν ὁποίαν καταβάλλετε νὰ ἀνέλθητε ἀπὸ τῶν κατωτέρων βαθμίδων τῆς ἀτομικῆς ζωῆς πρὸς τὰς ὑψηλοτέρας καὶ τελειοτέρας. Εἴδομεν πανταχοῦ ἐκδηλουμένην τὴν ἀτομικὴν πρωτοβουλίαν, τὴν ἀτομικὴν δραστηριότητα, τὴν ἀτομικὴν εὐφυΐαν, ἀρετὰς γνησίας τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, καὶ εἴδομεν ἀκόμη τὴν Ἑλληνικὴν φιλομάθειαν διαγκωνιζομένην εἰς τὰ Ἀμερικανικὰ Κολλέγια καὶ Πανεπιστήμια καὶ ἐπιδιώκουσαν σταδιοδρομίαν ἐν τοῖς γράμμασιν, ἐν ταῖς ἐπιστήμαις, ἐν ταῖς τέχναις. Ἐλθόντες εἰς ἐπικοινωνίαν μετὰ Κυβερνητῶν, Δημάρχων, Διευθυντῶν ἀστυνόμων, Εἰσαγγελέων, Δικαστῶν καὶ ἐρωτῶντες αὐτοὺς περὶ τῆς νομιμοφροσύνης καὶ τῆς ἐν γένει ἐν τῇ πολιτείᾳ καὶ τῇ κοινωνίᾳ ἀναστροφῆς τῶν Ἑλλήνων, ἠκούσαμεν πάντοτε ἐπαίνους διὰ τοὺς Ἕλληνας τῆς Ἀμερικῆς. Τίνος ἄλλου θὰ εἴχομεν ἀνάγκην διὰ νὰ σχηματίσωμεν τὴν μᾶλλον παρήγορον πεποίθησιν περὶ τοῦ ἀποίκου Ἕλληνος τῆς Ἀμερικῆς ὡς ἀτόμου ἐξεταζομένου;

Ἡ ὁμαδική, ἐν τούτοις, ἐμφάνισις τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων, αἱ κοινωνικαί, τουτέστιν, αὐτῶν ὀργανώσεις, δὲν ἔδωκαν εἰς ἡμᾶς τὸ αὐτὸ εὐχάριστον ἀποτέλεσμα. Τοὐναντίον, ἐκ τοῦ κύκλου τούτου τῆς Ἑλληνικῆς ἐν Ἀμερικῇ ζωῆς ἀποκομίζομεν θλιβερὰς ἐντυπώσεις. Χαρακτηριστικὴ γραμμὴ τῆς κοινοτικῆς ἐμφανίσεως τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων εἶναι ἡ φιλοπρωτία, προσλαβοῦσα εἴς τινας περιστάσεις τὴν μορφὴν ἐμπαθῶν διενέξεων χάριν τοῦ ἐπιτροπικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἀξιώματος, διενέξεων, αἵτινες, πολλάκις, κατέληξαν εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, δὲν ἐζημίωσαν δὲ μόνον ὑλικῶς τὰ ἐκκλησιαστικὰ ταμεῖα ἀλλὰ καὶ ἐξέθεσαν τὸ ὄνομα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἑλληνικῆς πατρίδος κατὰ τρόπον θλιβερώτατον. Πολλαὶ τῶν τοιούτων δικαστικῶν ἐρίδων προσέλαβον τοιαύτην ἐμπαθείας μορφήν, ὥστε νὰ κατασκευάζωνται καὶ ψευδομαρτυρίαι ἀκόμη πρὸς κατίσχυσιν κατὰ τῶν ἀντιπάλων καὶ ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς τοὺς παρακολουθήσαντας αὐτὰς ἐκ τῶν Ἀμερικανῶν νὰ πιστεύσουν, ὅτι οἱ ἐξ Ἑλλάδος ἐρχόμενοι μετανάσται στεροῦνται τῆς ἱκανότητος τῆς αὐτοδιοικήσεως, τινὲς δὲ ἐσχημάτισαν τὴν ἰδέαν, ὅτι ὑπάρχουν μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων τούτων οἱ ἐμφορούμενοι ἀπὸ τάσεις ἀναρχικάς. Εἷς Ἀμερικανὸς φιλέλλην, ἐπὶ παραδείγματι, παρακολουθήσας ἐκ τοῦ σύνεγγυς μίαν τοιαύτην δίκην Ἑλλήνων ἐκκλησιαστικῶν ἐπιτρόπων, ἔγραψεν εἰς ἡμᾶς, μεταξὺ ἄλλων, ὅτι τὰ ἐκτυλιχθέντα ἐν τῇ δίκῃ, τὴν ὁποίαν παρηκολούθησεν, «εἶναι ἀπόδειξις τῶν ἀναρχι-

κῶν συνθηκῶν τῶν δεσποζουσῶν μεταξὺ τῶν ἀτόμων ἐκείνων τοῦ ξένου μας πληθυσμοῦ, τὰ ὁποῖα παρεξηγοῦν τὴν ἐλευθερίαν, νομίζοντα, ὅτι ἐν Ἀμερικῇ δύνανται νὰ πράττουν τὸ πᾶν καὶ μὴ ἐννοοῦντα ὅτι ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ἡ ἐλευθερία εἶναι ὑποτεταγμένη νόμῳ καὶ τάξει», καὶ προσθέτει, ὅτι «ἡ ἀντίθεσις μεταξὺ τῆς ἀναρχίας ταύτης καὶ τῆς ἐννόμου τάξεως ὑπὸ τὴν ὁποίαν αἱ Ἀμερικανικαὶ κοινότητες χαίρουν εἰρήνης καὶ εὐσταθείας εἶναι πολὺ μεγάλη». Ἐνῷ ἕτερος ἐπιφανὴς Ἀμερικανός, ἔχων ὑπ' ὄψιν του ἀναμφιβόλως τὴν σύγχυσιν τῶν κοινοτικῶν πραγμάτων τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνισμοῦ, προέβαλεν εἰς ἡμᾶς ἐν φιλικῇ συνομιλίᾳ σοβαρῶς τὸ ἐρώτημα, ἐὰν πιστεύωμεν, ὅτι ἔχομεν διοικητικὰς δυνάμεις διὰ νὰ κυβερνήσωμεν τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Εἶναι, ἆρά γε, ἀνάγκη, ἀγαπητὰ ἐν Κυρίῳ τέκνα, καὶ εἴπωμεν πρὸς ὑμᾶς πόσου κακοῦ ἐγένετο μέχρι τοῦδε πρόξενος, οὐχὶ μόνον τῷ ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνισμῷ, ἀλλὰ καὶ τῷ Ἔθνει ὁλοκλήρῳ ἡ τοιαύτη τῶν κοινοτικῶν ὑμῶν ἐν Ἀμερικῇ πραγμάτων σύγχυσις;

Δὲν εἶναι ὅμως ἀρκετὸν νὰ πιστοποιῇ τις τὸ νοσηρὸν μιᾶς καταστάσεως, ἀλλὰ πρέπει καὶ νὰ κάμνῃ ἀκριβῆ διάγνωσιν τῶν αἰτιῶν αὐτῆς. Ποῖα, λοιπόν, εἶναι τὰ αἴτια τὰ δημιουργὰ τῆς καταστάσεως ταύτης; Θὰ τὰ δείξωμεν ἀμέσως καὶ θὰ χαρῶσι, εἴμεθα βέβαιοι, μεθ' ἡμῶν καὶ οἱ φίλοι τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, βεβαιούμενοι, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ὀργανικῆς νόσου ἀθεραπεύτου, ἀλλὰ περὶ ἀσθενείας προελθούσης ἐκ λόγων ἐφημέρων.

Πρῶτος λόγος τῆς συγχύσεως ταύτης εἶναι ἡ μέχρι τοῦδε ἀπουσία Κεντρικῆς Ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως ἐν Ἀμερικῇ, τακτοποιούσης τὰ κοινοτικὰ πράγματα καὶ ἐπιλυούσης τὰς διαφορὰς κατὰ τοὺς νόμους τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας. Ὁ λόγος οὗτος εὐθύνει ἐξ ὁλοκλήρου ἡμᾶς τοὺς ἐν Ἑλλάδι, οἵτινες παραμελήσαμεν νὰ ἀποκαταστήσωμεν Ἀρχιερέα ἐν Ἀμερικῇ εὐθὺς τῇ ἐπιούσῃ τῆς διὰ Τόμου Πατριαρχικοῦ μεταβιβάσεως ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῶν ποιμαντορικῶν εὐθυνῶν τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ὀρθοδόξων Ἑλλήνων.

Ὁ δεύτερος λόγος τῆς νοσηρᾶς καταστάσεως συνδέεται πρὸς τὴν ἐν Ἀμερικῇ παρουσίαν μετὰ τῶν ἀξίων τῆς ἀποστολῆς των ἱερέων καί τινων, οἵτινες ἐστερημένοι μορφώσεως, ἐφάνησαν ἀνίκανοι νὰ ἐφαρμόσωσιν ἔξω τῆς ἀμέσου Ἐπισκοπικῆς ἐπιβλέψεως, ὑπὸ τὴν ὁποίαν διετέλουν ἐν τῇ πατρίδι αὐτῶν εὑρισκόμενοι, τὰς διατάξεις τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, οὐ μόνον αὐτοὶ παραβάται τούτων γινόμενοι, ἀλλὰ καὶ τὰ ποίμνια εἰς τὴν παρανομίαν παρασύροντες.

Τρίτος, οὐσιωδέστατος καὶ κυριώτατος, λόγος τῆς νοσηρᾶς καταστάσεως εἶναι ἡ σφαλερὰ ἀντίληψις, ὅτι ὁ Ἱερεύς, ὁ λειτουργὸς τῆς Ἐκκλησίας, ὁ οἰκονόμος τῶν τοῦ Θεοῦ μυστηρίων, ὁ πνευματικὸς πατὴρ τῆς ἐνορίας, ὁ κῆρυξ τοῦ θείου λόγου, ὁ ἄνευ τοῦ ὁποίου δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἐκκλησιαστικὴ κοινότης, ὁ ἄνευ τοῦ ὁποίου δὲν δύναται νὰ λειτουργήσῃ ἱερὸς ναός, αὐτὸς ὁ τῶν τοιούτων καὶ τηλικούτων ἰδιοτήτων φορεὺς ἐτέθη ἐν θέσει ὑπαλλήλου ἀπέναντι τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐπιτρόπων καὶ ἐθεωρήθη ξένος μὲν πρὸς τὸν ναόν, ὑποχείριος δὲ τῶν περὶ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Παγκάριον συγκρουομένων φιλαρχιῶν καὶ φιλοδοξιῶν.

Ἐξαίρομεν τὸν τρίτον τοῦτον λόγον τῆς νοσηρᾶς κοινοτικῆς καταστάσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνισμοῦ πραγμάτων διὰ νὰ γίνῃ τοῖς

τάσιν ἀντιληπτόν, ὅτι σῶμα ὀργανικὸν ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ, ἀδύνατον νὰ ζήσῃ, ὅταν ἡ κεφαλὴ δὲν κατέχῃ τὴν θέσιν τῆς κεφαλῆς, αἱ χεῖρες τὴν θέσιν τῶν χειρῶν, οἱ πόδες τὴν θέσιν τῶν ποδῶν. Ὁ Ἱερεύς, ὡς ἱερεύς, ὡς κάτοχος τῶν προμνησθεισῶν ἰδιοτήτων, εἶναι αὐτοδικαίως ἡ κεφαλὴ τῆς ἐνορίας, ὁ διευθυντὴς τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων τῆς ἐνορίας, ὁ ἐπόπτης τοῦ βίου τῶν πιστῶν τῆς ἐνορίας. Τοιοῦτον θέλουσιν αὐτόν, συμφώνως πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ μυστηρίου τῆς Ἱερωσύνης, συμφώνως πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ὀργανώσεως, οἱ ἱεροὶ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας Κανόνες. Ἀφαιροῦντες ἀπὸ τοῦ ἱερέως τὰ δικαιώματα τὰ σχετιζόμενα πρὸς τὰς ἰδιότητας ταύτας, ἀφαιροῦμεν ἀπὸ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Κοινότητος τὴν δύναμιν τῆς ζωῆς ἀπαράλλακτα ὅπως συμβαίνει μὲ οἱονδήποτε σῶμα, τοῦ ὁποίου ἀποκόπτομεν τὴν κεφαλήν. Καὶ ὅμως μετ' ἐκπλήξεως παρετηρήσαμεν, ὅτι ἐπὶ τοσούτων κοινοτήτων ἐν Ἀμερικῇ, ὀργανωθεισῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ περὶ θρησκευτικῶν σωματείων ἐν Ἀμερικῇ Νόμου, ὄχι μόνον παρελείφθη νὰ δοθῇ ἡ θέσις τῆς κεφαλῆς εἰς τὸν ἱερέα, ἀλλὰ τοὐναντίον καὶ ἐπιμέλεια κατεβλήθη, ὅπως ὁ κυριώτερος παράγων τῆς ὑπάρξεως τοῦ ναοῦ ἀποκλεισθῇ ἀπὸ τὴν διοίκησιν τῶν τοῦ ναοῦ πραγμάτων, παροραθέντων ὄχι μόνον τῶν σχετικῶν κανόνων τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ τῶν φωτεινῶν παραδειγμάτων, τὰ ὁποῖα παρέχει ὁλόκληρος ὁ κύκλος τῶν οἱωνδήποτε ἄλλων ἐν Ἀμερικῇ θρησκευτικῶν ὀργανώσεων, αἱ ὁποῖαι, ἀνεξαρτήτως τῶν δογματικῶν αὐτῶν διδασκαλιῶν, προκαλοῦσι τὸν θαυμασμὸν παντὸς φιλοχρίστου ἐρευνητοῦ τοῦ ἐν Ἀμερικῇ θρησκευτικοῦ βίου.

Πάντες θαυμάζετε καὶ ἡμεῖς μεθ' ὑμῶν τὸ φαινόμενον τοῦτο τῆς θρησκευτικῆς ζωῆς ἐν Ἀμερικῇ καὶ θαυμάζετε ἀκόμη τὴν τάξιν καὶ τὴν εὐνομίαν, ἥτις ἐκδηλοῦται εἰς τὸν κοινοτικὸν βίον τῶν οἱωνδήτινων ἐν Ἀμερικῇ Ἐκκλησιῶν· ἀλλ' ἐὰν θελήσητε νὰ μελετήσητε τοὺς κοινοτικοὺς καὶ τοὺς γενικοὺς ἐκκλησιαστικοὺς αὐτῶν κανονισμούς, θὰ ἀντιληφθῆτε, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐν Ἀμερικῇ ἐκκλησιαστικὴ ὀργάνωσις, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁ ἱερεὺς νὰ μὴ κατέχῃ τὴν θέσιν τῆς κεφαλῆς ἐν τῇ Κοινότητι. «Ἐν πάσῃ καταλλήλως ὠργανωμένῃ Χριστιανικῇ Ἐκκλησίᾳ—γράφει πρὸς ἡμᾶς σοφὸς Ἀμερικανός, γνώστης ὅλων τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων — ὁ ποιμὴν εἶναι ἀνεξάρτητος ἀπὸ τοὺς ἐπιτρόπους· τοῦτο εἶναι οὐσιῶδες διὰ τὴν πνευματικὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας καὶ εἶναι *ἓν ἐκ τῶν μυστικῶν* τῆς Ἀμερικανικῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἡσυχίας. Εἰς τὰ θρησκευτικὰ σωματεῖα, εἰς ἃ αἱ κοινότητες φέρουν κανονικήν τινα σχέσιν πρὸς ἀνωτέραν ἐκκλησιαστικὴν ἐξουσίαν, αὕτη εὑρίσκεται εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Ἐπισκόπου, ἢ τῆς Συνόδου, ἢ τοῦ Πρεσβυτερίου, ἢ ἄλλης τινὸς Ἐκκλησιαστικῆς ἐξουσίας, εἰς ἣν καὶ μόνην ὁ ἱερεὺς ὑπόκειται. Μόνον τοιαύτη ἀνωτέρα Ἐκκλησιαστικὴ ἐξουσία δύναται νὰ μετακινῇ τὸν ἱερέα. Τοῦτο γίνεται εἰς τὴν Ἐπισκοπιανὴν Ἐκκλησίαν, εἰς τὴν Ρωμαιοκαθολικήν, τὴν Πρεσβυτεριανήν, τὴν Ὀλλανδικὴν Μεταρρυθμισμένην Ἐκκλησίαν, τὴν Μεθοδιστικήν, κλπ.» καὶ προσθέτει ὁ ἐπιφανὴς Ἀμερικανός: «αἱ ἀντικανονικαὶ πράξεις τῶν Ἑλλήνων ἐπιτρόπων εἶναι τοσούτῳ μᾶλλον ἀξιοπαρατήρητοι, καθόσον ἡ Ἑλληνικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ὡς καὶ ἡ Ἐπισκοπιανὴ καὶ ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ εἶναι τελείως ὠργανωμένον καὶ αὐστηρὸς ἐκκλησιαστικὸν σῶμα ὑπὸ τοὺς Ἐπισκόπους καὶ τὰς συνόδους της». Καὶ ἀκολουθεῖ λέγων: «ὄχι μόνον δὲν ἔχουν οἱ Ἀμερικανοὶ ἐπίτροποι ἔλεγχον ἐπὶ τοῦ ἱερέως, ἀλλ' οἱ ἱερεῖς εἶναι οἱ φυσικοὶ ἀρχηγοὶ τῶν Κοινοτήτων, προε-

δρεύουν εἰς ὅλας τὰς συνελεύσεις τῶν διοικούντων σωμάτων τῶν Κοινοτήτ καὶ ἡ θέσις των εἶναι ἐξόχως τιμητικὴ καὶ ἀξιοπρεπής. Εἰς τὴν Ἐπισκοπιαν Ἐκκλησίαν τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς (Vestry) καὶ οἱ Ἐπίτροποι (Trustee εἶναι βοηθοὶ τοῦ ἱερέως (ἴδε κανον. δίκαιον τῆς Ἀμερικαν. Ἐκκλησίας ὑ White, σελ. 308). Ἐν Ἀγγλίᾳ μάλιστα ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία δὲν ἔχ ἐπιτρόπους, ὁ ἱερεὺς τῆς κοινότητος ἐξουσιάζει ὅλην τὴν ἐκκλησιαστικὴν πε ουσίαν ὁ ἴδιος ὡς Ἀποκλειστικὸν Σωματεῖον (Corporation sole), ἐν τῇ Ἀμ ρικανικῇ δὲ Ἐπισκοπιανῇ Ἐκκλησίᾳ ὁ ἱερεὺς τιτλοφορεῖται Rector, τὸ ὁποῖ σημαίνει διευθυντής, ἀρχηγός, εἶναι ὁ πρῶτος ἐν πᾶσι εἰς τὴν παροικίαν κ ὑπόκειται μόνον τῷ Ἐπισκόπῳ».

Ἀλλὰ μήπως τοιαύτην δὲν ὁρίζουσιν ἀκριβῶς καὶ οἱ Κανόνες τῆς Ὀρθ δόξου Ἐκκλησίας τὴν θέσιν τοῦ ἱερέως ἐν τῇ ἐνορίᾳ του; Μήπως ἡ τάξις αὐτ ἡ τοιαύτην δημιουργοῦσα πρόοδον καὶ ζωὴν ἐν ταῖς ἄλλαις Ἐκκλησίαις, δ βασίζεται ἐπὶ τοῦ Κανονικοῦ συστήματος τῆς ἀρχαίας ἀδιαιρέτου Ἐκκλησία

Διὰ νὰ ζήσῃ λοιπὸν καὶ προαχθῇ ἡ Ἑλληνικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία Ἀμερικῇ, μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν ἐπιτοπίου Ἐπισκοπικῆς διοικήσεως, ἥτ εἶναι ἤδη ἔργον, ὡς δι' ἑτέρας ἡμῶν ἐγκυκλίου πρὸς τὸ ποίμνιον γνωρίζομ μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν ἐπιτοπίου Ἐπισκοπικῆς πειθαρχίας ἐν τῷ κλήρῳ, ἥτ ἐπίσης εἶναι ἔργον τετελεσμένον, διὰ τῆς ἀποκαταστάσεως πνευματικοῦ Δικ στηρίου περὶ τὸν Ἀρχιερέα πρὸς ἐκδίκασιν τῶν κανονικῶν παραπτωμάτων, ἀπαραιτήτως ἐπιβαλλόμενον εἶναι οἱ ἱερεῖς νὰ ἀποκατασταθῶσιν εἰς τὴν ὑ τῶν Κανόνων ὁριζομένην αὐτοῖς θέσιν ἐν τῇ ἐνορίᾳ αὐτῶν. Τοῦ λοιποῦ οἱ ρεῖς, νομίμως διὰ τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου ἐν τῇ ἐνορίᾳ αὐτ ἀποκαθιστάμενοι, ἔχουσιν αὐτοδικαίως τὴν θέσιν κεφαλῆς ἐν τῇ Κοινότη αὐτοὶ προεδρεύοντες τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἐπιτροπῶν, αὐτοὶ διευθύνοντες τ θρησκευτικὸν βίον τῆς Κοινότητος, αὐτοὶ προϊστάμενοι τῶν Ἐκκλησιαστικ σχολῶν καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν φιλεκπαιδευτικῶν ἱδρυμάτων, αὐτοὶ κρατοῦ τες τὰς κλεῖδας τῆς ἐκκλησίας, αὐτοὶ διευθύνοντες τὰ τῆς λειτουργίας τῶν μ στηρίων, τῶν τελετῶν, ὑπεύθυνοι διὰ πάντα ταῦτα μόνον ἐνώπιον τοῦ Ἐπισκ που αὐτῶν. Τοῦτο ἀπαιτοῦσιν οἱ ἱεροὶ Κανόνες τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, τοῦ ἀπαιτεῖ ἡ Ἐκκλησιαστικὴ τάξις, ἐξ ἧς ἡ ἡσυχία τῶν κοινοτήτων, ἐξ ἧς πρόοδος τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς. Τοῦτο ἐννοεῖ ὁ τοῦ Χριστοῦ Ἀπόστολ Παῦλος, ὅταν παραγγέλλῃ «πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπείκετε, αὐ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ὡς λόγον ἀποδώσοντες, ἵνα μετὰ ρᾶς τοῦτο ποιῶσι καὶ μὴ στενάζοντες», τοῦτο ἀπαιτεῖ ὁ αὐτὸς Ἀπόστολος, ὅτ παραγγέλλῃ «πάντα ἐν τάξει καὶ εὐσχημόνως γινέσθω· οὐ γὰρ ἀκαταστασίας Θεός», ἀλλὰ τοῦτο ἀπαιτεῖ καὶ τὸ μέγα ὄνομα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησί τῆς θεματοφύλακος τῶν ἱερῶν παραδόσεων, τῆς λαμπρᾶς καὶ πολυτίμου πα καταθήκης τῶν Κανόνων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλ σίας μας, ἀγαπητά μου τέκνα, τὴν ὁποίαν εἴδετε καὶ ἠκούσατε ἐπὶ τῇ ἐνταῦ ἡμετέρᾳ παρουσίᾳ διὰ πόσου περιβάλλουν σεβασμοῦ, ἐκτιμήσεως καὶ ἀγάπ καὶ αὐταὶ ἀκόμη αἱ ἀπ' αὐτῆς κεχωρισμέναι Ἐκκλησίαι.

Τοιαύτης ὄντες φύλακες ἱερᾶς καὶ πολυτίμου παρακαταθήκης ἔχομεν τ ὑποχρέωσιν πάντες, κλῆρος καὶ λαός, ἵνα δείξωμεν ἐν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ Χριστιανικωτάτῃ χώρᾳ, ὅτι δὲν φυλάττομεν μόνον εἰς τὰς βιβλιοθήκας μ

τοὺς ἱεροὺς τῆς Ἐκκλησίας μας νόμους ὡς γράμμα νεκρόν, ἀλλὰ καὶ χρησιμοποιοῦμεν αὐτοὺς καὶ σήμερον, ὅπως καὶ εἰς τοὺς παρελθόντας μακροὺς αἰῶνας ὡς ρυθμιστὰς τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας ζωῆς, ὡς βάσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν μας ὀργανώσεων, ὡς θεμέλιον τοῦ Χριστιανικοῦ μας βίου.

Ἀλλὰ θὰ εἴπωσι βεβαίως τινές, ὅτι ὑπάρχουσι μεταξὺ τοῦ κλήρου, τοῦ ἐν Ἀμερικῇ, πρόσωπα ἐλλιπῆ τὴν μόρφωσιν ἴσως καὶ τὸν χαρακτῆρα, μὴ δυνάμενα συνεπῶς ἐν παντὶ νὰ εἶναι τῆς Κοινότητος οἱ προϊστάμενοι. Δὲν ἀρνούμεθα τοῦτο, ἀλλὰ σπεύδομεν νὰ προσθέσωμεν, ὅτι ὁ ἱερεύς, ὁ ὁποῖος θὰ στερῆται τῶν πνευματικῶν καὶ ἠθικῶν προσόντων νὰ προΐσταται τῆς ἐνορίας του, θὰ ἀπαλλάσσηται τῶν ἐν Ἀμερικῇ λειτουργικῶν του καθηκόντων καὶ θὰ διατάσσηται νὰ μεταβῇ ἐκεῖ, ὁπόθεν καὶ ἦλθεν αὐτόκλητος ἢ κεκλημένος, διὰ νὰ κρύψῃ ἐκεῖ εἰς τὸ πενιχρὸν χωρίον του, τὰ ράκη τῆς ἀμαθείας, τὰ ὁποῖα δὲν πρέπει νὰ ἐκτίθενται ὑπὸ τὸ ἄπλετον φῶς τοῦ Χριστιανικοῦ καὶ πεπολιτισμένου βίου τῆς Ἀμερικῆς.

Εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἤλθομεν μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ ἀποκαταστήσωμεν μόνιμον Ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν μὲ προιστάμενον Ἀρχιερέα, ἔχοντα τὸ ἀξίωμα τοῦ Ἕλληνος Ὀρθοδόξου Ἀρχιεπισκόπου τῆς Ἀμερικῆς. Τὸ γεγονὸς ὅμως, ὅτι κατὰ τὴν ψήφισιν τῶν ἐν Ἑλλάδι σχετικῶν Ἐκκλησιαστικῶν πράξεων καὶ Νόμων παρωράθησαν, ἐξ ἀγνοίας τῶν ἐντοπίων συνθηκῶν, οὐσιώδεις τινὲς λεπτομέρειαι, ἐκρίθη ἐπάναγκες ἡ μὲν ἐκτέλεσις περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς νὰ ἀναβληθῇ ἐπί τινα ἀκόμη χρόνον, ἡ δὲ ἐν τῷ μεταξὺ Ἐκκλησιαστικὴ Διοίκησις ἀνατεθῇ εἰς τὸν Θεοφιλέστατον Ἐπίσκοπον Ῥοδοστόλου, Ἱεράρχην ζηλωτὴν καὶ ἐν τοῖς ἀγῶσιν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους εὐδόκιμον μέχρι τοῦδε ἀναδειχθέντα, ἐνεργοῦντα μετὰ τελείας ἀπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πληρεξουσιότητος πάνθ' ὅσα οἱ Ἱεροὶ Κανόνες τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας τῇ Ἐπισκοπικῇ δικαιοδοσίᾳ ἀναγνωρίζουσιν, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα *Συνοδικοῦ Ἐπιτρόπου*.

Γνωρίσαντες ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὴν ἀφοσίωσιν ὑμῶν πρὸς τὴν πάτριον θρησκείαν καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν δεδοξασμένην ἡμῶν πατρίδα, ἥτις κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐν μέσῳ ὑμῶν ἡμετέρας διαμονῆς περιβλήθη νέους στεφάνους δόξης, εὐτυχήσασα νὰ ἴδῃ τὸν θρίαμβον τῆς ἐλευθερίας κατὰ τῆς τυραννίας καὶ τὴν ἀνατολὴν τῆς μεγάλης καὶ ποθητῆς ἡμέρας τῆς ἀπολυτρώσεως πάντων τῶν ὑπὸ ζυγὸν δουλείας βιούντων τέκνων αὐτῆς, ἀπερχόμεθα μὲ τὴν σταθερὰν πεποίθησιν, ὅτι ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Ἀμερικῆς θὰ ἀπομακρύνῃ ἀφ' ἑαυτοῦ τὸ πνεῦμα τῶν μικροδιαιρέσεων, τῶν διχονοιῶν, τῶν ἐρίδων, καὶ συσσωματούμενος εἰς ἓν σῶμα ἑνιαῖον καὶ ἀδιαίρετον ὡς ὑπὸ πνευματικὴν κεφαλὴν τὸν Θεοφιλέστατον Συνοδικὸν Ἐπίτροπον, θὰ ἀποδείξῃ δι' ἔργων, ὅτι οἱ Ἕλληνες δὲν ποιοῦνται κατάχρησιν τῆς ἐλευθερίας, ἀλλ' εἶναι στοιχεῖον τάξεως καὶ προόδου, ἄξιοι τῆς ἀγάπης, τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν φιλελευθέρων καὶ πεπολιτισμένων λαῶν, καὶ ὅτι, ὄχι μόνον ἐν τῇ ἀτομικῇ δράσει εἶναι ἱκανοὶ νὰ προάγωνται, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ κοινοτικῇ ἐμφανίσει κατέχουσι τὰς ἀρετὰς τῆς καλοδιοικήσεως, καὶ ἑπομένως ἱκανοὶ νὰ διοικήσωσι καὶ τὴν Πόλιν τῶν ὀνείρων αὐτῶν καὶ τὰς ἄλλας χώρας, τὰς ὁποίας ὁ θρίαμβος τῆς ἁγίας ἀρχῆς τοῦ δικαίου τῶν Ἐθνῶν θὰ κατακυρώσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὴν κλεινὴν τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ μητέρα.

Μὲ τοιαύτην πεποίθησιν καὶ τοιαύτην ἐλπίδα ἀποχαιρετῶντες τὰ ἐν Ἀμερικῇ, Βορείῳ καὶ Νοτίῳ τέκνα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, ἐπικαλούμεθα ἐπὶ πάντας ὑμᾶς τὴν εὐλογίαν τοῦ ἐν οὐρανοῖς Πατρὸς ἡμῶν καὶ διατελοῦμεν

Ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ 27/9 Νοεμβρίου 1918.

† ***Ὁ Ἀθηνῶν Μελέτιος***
Εὐχέτης πάντων ὑμῶν.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἐκκλησιαστικά.

Ἐπάνοδος τοῦ Πανιερ. Μητροπ. Ἀθηνῶν.—Περὶ ὥραν ἑβδόμην μ. μ. τῆς προπαρελθούσης Παρασκευῆς, ἔφθασεν εἰς Ἀθήνας προερχόμενος ἐκ Πατρῶν, ὅπου κατέπλευσεν ἐξ Ἰταλίας, ὁ Παν. Μητροπολίτης Ἀθηνῶν κ. Μελέτιος, μετὰ τῶν ἀποτελούντων τὴν ὑπ' αὐτὸν εἰς Ἀμερικὴν Ἀποστολὴν Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου, καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ Διευθυντοῦ τῆς Ριζαρείου Σχολῆς, Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Ἀλεξάνδρου Παπαδοπούλου, Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἱ. Συνόδου, καὶ κ. Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Τμηματάρχου τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Τμήματος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Παιδείας. Τὴν Α. Π. ὑπεδέχθησαν ἐν τῷ σταθμῷ ὁ Διευθυντὴς τοῦ μητροπολιτικοῦ Οἴκου Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Παντελεήμων Λαυριώτης μετὰ τῆς ὑπηρεσίας τῶν Μητροπολιτικῶν Γραφείων, τοῦ πρεσβυτερίου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως καὶ πλείστων ἱερέων, ὁ Β' Γραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Ἱερόθεος Μπόκολας μετὰ τῶν λοιπῶν Γραμματέων, ὁ Διευθ. τοῦ Ἐκκλησ. Ταμείου κ. Ἀ. Πανουργιᾶς μετὰ τῆς λοιπῆς ὑπηρεσίας, ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Γρηγόριος Παπαμιχαήλ, ὁ Οἰκονόμος τῆς Ριζαρείου Σχολῆς Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Εὐάγγελος Ἀντωνιάδης καὶ πολλοὶ ἄλλοι. Ἡ Α. Π. ὁ Μητροπολίτης μετὰ τῆς ὑπ' αὐτὸν Αποστολῆς ἐπιβάντες αὐτοκινήτων διηυθύνθησαν πρὸς τὸν παρὰ τὸν μητροπ. ναὸν ναΐσκον τοῦ ἁγ. Ἐλευθερίου, μεστὸν ἐκκλησιάσματος διότι μόλις εἶχε περατωθῆ ὁ Μέγας Ἑσπερινὸς τῆς ἐπαύριον ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου, ἐν αὐτῷ δ' ἡ Α. Π. ἀπηύθυνεν εὐχαριστήριον δέησιν πρὸς τὸν Ὕψιστον ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ ἀπὸ μακρᾶς δι' ὠκεανῶν καὶ ἠπείρων ἀποδημίας ἐπανόδῳ, καὶ ἐπὶ τοῖς ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ συντελεσθεῖσιν ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους ἡμῶν ἀγαθοῖς. Μετὰ ταῦτα ἡ Α. Π. καὶ οἱ συνακολουθοῦντες μετέβησαν εἰς τὸν μητροπολιτικὸν οἶκον, ἔνθα μετὰ μικρὸν συνεδείπνησαν.

Ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγ. ἱερομάρτυρος Ἐλευθερίου ἡ Α. Π. ὁ Μητροπολίτης ἐτέλεσε τὴν θείαν μυσταγωγίαν τῇ πρωΐᾳ τοῦ παρελθόντος Σαββάτου (15) ἐν τῷ ἱερῷ μητροπολιτικῷ ναῷ καταμέστῳ ἐκκλησιάσματος, μετὰ δὲ τὴν λειτουργίαν προέστη δοξολογίας, καθ' ἣν ἀνεπέμφθησαν δεήσεις πρὸς Κύριον ὑπὲρ ἐνισχύσεως τοῦ τὸν ἐθνικὸν ἀγωνιζομένου ἀγῶνα Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Ἐλευθερίου Βενιζέλου, τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ἄγοντος. Τῆς δοξολογίας περατωθείσης ἡ Α. Π. ἐν λόγῳ πρὸς τὸ ἐκκλησια-

σμα εὐχαριστίαν ἀνέπεμψε τῷ Κυρίῳ ὅτι ἐπεφύλαξεν αὐτῷ τὴν εὐτυχίαν νὰ φθάσῃ εἰς Ἀθήνας ἀπὸ τοῦ ταξειδίου του ἀκριβῶς τῇ παραμονῇ τῆς ἑορτῆς τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου, ἵνα δυνηθῇ νὰ συνεορτάσῃ μετὰ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ τὰ ὀνομαστήρια τοῦ μεγάλου ἡμῶν Κυβερνήτου, οὗ καὶ ἐξῆρε τὸ ἔργον, παρέστησε δ' εἶτα ἡλίκου θαυμασμοῦ καὶ ἐκτιμήσεως ἀπολαύει οὗτος ἰδιαίτατα ἐν Ἀμερικῇ ὡς φορεὺς τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ δημοκρατικοῦ πνεύματος, ὅπερ ἀποτελεῖ σήμερον τὸ ἐν τῇ πραγματικότητι παμμερῶς ἐφαρμοζόμενον ἰδεῶδες τοῦ ἀμερικανικοῦ λαοῦ, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ Εὐαγγελίου, ὑπὲρ ὧν μετέσχε τοῦ αἰσίως λήξαντος δεινοῦ παγκοσμίου πολέμου ἡ Ἀμερικανικὴ Δημοκρατία. Ἡ Α. Π. κατέληξεν:

«Ἂς στρέψωμεν πάντες τὴν καρδίαν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἂς ἀνακράξωμεν: Χάρισέ μας τον! Δὸς εἰς αὐτὸν δύναμιν, ζωὴν καὶ σοφίαν διὰ νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὸν μέγαν ἀγῶνα τῆς ἐλευθερίας τοῦ Ἔθνους μας, τὸ ὁποῖον ἐπεξέτεινε πρῶτον μὲν ἐπέκεινα τοῦ Ὀλύμπου, καὶ τοῦ ὁποίου ἤδη ζητεῖ τὴν πλήρη ἀποκατάστασιν. Εὐχηθῶμεν ὅπως τὸν βοηθῇ ὁ Ὕψιστος».

Ἐκ τῶν ἐπισήμων παρίσταντο ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν κ. Μ. Νεγροποόντης, ὁ δήμαρχος Ἀθηναίων κ. Σ. Πάτσης, οἱ ἐνταῦθα Φιλελεύθεροι Κρῆτες βουλευταί, οἱ ὑποστράτηγοι κ. κ. Κόρακας, Γενήσαρλης καὶ Ζυμβρακάκης τῆς Χωροφυλακῆς, ὁ ναύαρχος κ. Γκίνης, ὁ πρόεδρος τοῦ ἐνταῦθα Στρατοδικείου συνταγματάρχης κ. Φατσέας μετὰ τῶν κ. κ. Στρατοδικῶν, ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας κ. Παπαοικονόμου, καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, ἅπασαι αἱ στρατιωτικαὶ καὶ πολιτικαὶ ἀρχαί, τὸ Προεδρεῖον καὶ τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου Φιλελευθέρων Μητροπόλεως καὶ πλεῖστα Σωματεῖα.

— Ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ ἑορτῇ τοῦ Κυβερνήτου τῆς χώρας ἁπανταχοῦ, ἐνταῦθά τε καὶ ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις ἐτελέσθησαν δοξολογίαι, ἄπειρα δ' ἀπεστάλησαν αὐτῷ εἰς Εὐρώπην τηλεγραφήματα, ἅμα τοῖς συγχαρητηρίοις ἑρμηνεύοντα καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὡς καὶ τὴν πεποίθησιν ὅτι διὰ τῶν ἀτρύτων αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους μόχθων πραγματωθήσονται αἱ πανελλήνιοι ἐλπίδες.

Ἡ Α. Π. ὁ Μητροπολίτης διεβίβασεν τῷ κ. Ἐλ. Βενιζέλῳ τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα:

Ἑορτάζων σήμερον μετὰ εὐσεβοῦς Ἑλληνικοῦ λαοῦ τὴν ὑμετέραν ἑορτήν, ἐδεήθην ἐν Ἐκκλησίᾳ πολλῇ ὅπως ὁ Θεός, ὁ ἐνισχύσας Σε βραχίονι ὑψηλῷ μέχρι τῆς ὥρας ταύτης εἰς τοὺς ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους θαυμαστοὺς ἀγῶνάς Σου, βοηθήσῃ Σε πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως.

† Ἀθηνῶν Μελέτιος

Σχέσεις Ἐκκλησιῶν.—Ἡ Α. Π. ὁ Μητροπολίτης ἅμ' ἐπανακάμψας ἐκ τῆς μακρᾶς ἀποδημίας, διεβίβασε τῇ 15 ἱσταμένου πρὸς τὸν Τοποτηρητὴν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα, τὸ πρῶτον ἐρχόμενος εἰς ἐκκλησιαστικὴν ἐπικοινωνίαν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ΚΠόλεως ἀπὸ τῆς κηρύξεως τῆς ἀνακωχῆς:

Τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Προύσης Δωροθέῳ, Τοποτηρητῇ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου.

ΚΠολιν

Ἐπανακάμψαντες ἐξ ἐκκλησιαστικῆς καὶ ἐθνικῆς ἀνὰ τὴν Ἀμερικὴν καὶ τὴν Εὐρώπην διακονίας, σπεύδομεν ἀσπάσασθαι τὴν ὑμετέραν Σεβασμιότητα, τὴν τοῦ Ἁγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Θρόνου βουλῇ Θεοῦ προεδρεύουσαν, ἑνῶσαί τε τὴν ἡμετέραν χαρὰν τῇ τῆς Ἁγιωτάτης πρωτοθρό-

νου Ἐκκλησίας ἐφ' οἷς ὁ Δυνατὸς ἐν ἰσχύϊ καὶ πλούσιος ἐν οἰκτιρμοῖς Κύριος ἡμῶν ἐποίησε θαυμαστοῖς ἀποστείλας λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ. Συνευφραινόμεθα, ἀδελφὲ ἐν Κυρίῳ ἀγαπητέ, τῇ γερασμίᾳ Μητρὶ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκέψεως αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ συνανυμνοῦμεν αὐτῇ τὴν τοῦ Θεοῦ ἀγαθότητα καὶ συνικετεύομεν τὴν Ἄπειρον εὐσπλαγχνίαν ὅπως συμπληρώσῃ καὶ παγιώσῃ τὴν ἐλευθερίαν τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ, ἐλεοῦσα τοὺς υἱοὺς τῶν τεθανατωμένων.

† Ἀθηνῶν Μελέτιος

Βασιλικὸν ἐνδιαφέρον. — Τῇ πρωΐᾳ τῆς παρελθούσης Δευτέρας (17) συνεδριαζούσης ἔτι τῆς Ἱ. Συνόδου προσῆλθεν ὁ Αὐλάρχης τῶν Ἀνακτόρων Ἐξοχ. κ. Ἰ. Γρυπάρης, ὅστις ἐκ προσώπου καὶ κατ' ἐντολὴν τοῦ Ἄνακτος προσεφώνησε τῇ Α. Π. τῷ Μητροπολίτῃ τὸ «ὡς εὖ παρέστη» ἐκ τοῦ μακροῦ αὐτοῦ ἀνὰ τὴν Ἀμερικὴν καὶ τὴν Εὐρώπην ταξειδίου, διερωτήσασα δὲ τὰ κατὰ τὴν Α. Π. διεβίβασεν ἅμα πρὸς Αὐτὴν τὴν ὑψηλὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως εὐαρέσκειαν διὰ τὸ συντελεσθὲν ὑπ' αὐτῆς ἔργον, οὗ τὰς λεπτομερείας παρηκολούθει μετὰ πολλοῦ τοῦ διαφέροντος.

Τῇ ἐπιούσῃ, Τρίτῃ, περὶ μεσημβρίαν ἡ Α. Π. συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ Ἀρχ. κ. Παντελεήμονος Λαυριώτου μετέβη εἰς τὰ ἀνάκτορα, γενομένη δὲ δεκτὴ ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως παρέμεινε παρ' Αὐτῷ ἐπὶ ἡμίωρον ἀφηγουμένη τὰ τοῦ ταξειδίου καὶ τοῦ ἔργου τῆς Ἀποστολῆς.

Ἐπισκέψεις. — Ἀπὸ τῆς ἐπιούσης τῆς ἐπανόδου τῆς Α. Π. τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν πλεῖστοι ἐπισκέπται ἀνῆλθον εἰς τὸν μητροπ. οἶκον ὅπως ὑποβάλωσι τὰς εὐχὰς αὐτῶν ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ αὐτοῦ εἰς τὰ καθ' ἡμᾶς ἀφίξει. Οὕτως ἐπεσκέψαντο τὴν Α. Π. οἱ Σεβ. Συνοδικοί, πολλοὶ τῶν παρεπιδημούντων ἱεραρχῶν, ὁ Βασ. Ἐπίτροπος παρὰ τῇ Ἱ. Συνόδῳ κ. Μ. Γαλανός, πλεῖστοι πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ ἐπίσημοι, Καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἄλλοι τῶν γραμμάτων ἄνδρες, ὁ ἱερὸς κλῆρος τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς καὶ ἄλλοι.

Τῇ ἑσπέρᾳ τῆς παρελθούσης Κυριακῆς ἡ Α. Π. ὁ Μητροπολίτης παρέθηκε τοῖς Σεβ. Συνοδικοῖς δεῖπνον, οὗ μετέσχε καὶ ὁ παρ' ἡμῖν παρεπιδημῶν Παν. Μητροπ. Δυρραχίου κ. Ἰάκωβος καὶ ὁ Καθηγ. κ. Γρηγ. Παπαμιχαήλ. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ δείπνου ἡ Α. Π. ἐποιήσατο τοὺς συνδαιτυμόνας κοινωνοὺς τῶν ἐξ Ἀμερικῆς ἰδίᾳ διδακτικωτάτων ἐντυπώσεων αὐτῆς, ἐξεφράσθη δ' ἡ εὐχὴ ὅπως αὗται γνωστοποιηθῶσι συστηματικώτερον ὡς εὐρύτατα διὰ διαλέξεων. Ἡ Α. Π. ἐπιπροσέθηκεν, ὅτι τά τε ἀνὰ τὴν Ἀμερικὴν καὶ τὴν Ἑφαν πεπραγμένα τῆς Ἀποστολῆς τάχιστα δημοσιευθήσονται ἐν ἰδίῳ τεύχει.

Ἐκκλησία Κων/πόλεως. — Κατ' εἰδήσεις ἐκ ΚΠόλεως, αἱ ἐπιτροπαὶ τῶν Πατριαρχείων καὶ τοῦ Μικτοῦ Συμβουλίου ἤρχισαν ἐρεύνας εἰς τὰ διάφορα Τουρκικὰ ἱδρύματα καὶ τὰς οἰκίας τῶν Τούρκων ἰδιωτῶν πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν ἐξισλαμισθέντων παίδων καὶ τῶν κλαπέντων πολυτίμων ἀμφίων καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐν γένει εἰδῶν. Τὰς ἐρεύνας ἐνεργεῖ ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὸν Μητροπολίτην Σεβαστείας.

— Τῇ 10 ἱσταμένου συνελθόντα τὰ Δύο Σώματα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἐνέκριναν τὸ ὑπόμνημα, ὅπερ θὰ ὑποβληθῇ εἰς τὰς Δυνάμεις τῆς Ἀντὰντ σχετικῶς πρὸς τὰ ἱστορικά, ἐθνολογικὰ καὶ γεωγραφικὰ δίκαια τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους.

Ἀναφερόμενον τὸ ὑπόμνημα εἰς τὴν μέλλουσαν τύχην τῆς Κων/πόλεως, το-

ζει τὸν Ἑλληνικὸν χαρακτῆρα αὐτῆς, ῆς Θράκης καὶ τῆς Μ. Ἀσίας.

—Τῇ 3 παρελθόντος Νοεμβρίου ἐπεσκέψατο τὸν Παν. Μητροπολίτην Θεσαλονίκης κ. Γεννάδιον ὁ ἐν Θεσσαονίκῃ ἐπὶ διήμερον διατρίψας Παν. Ἀρχιεπ. Βελιγραδίου καὶ Μητροπολίης Σερβίας κ. Δημήτριος, γενόμενος ιμητικώτατα δεκτός. Διαρκούσης τῆς πισκέψεως ἀντηλλάγησαν πολλὰ ἀφοῶντα εἰς τὸν θρίαμβον τῶν συμμαχιῶν ὅπλων καὶ τὴν πλήρη ἐθνικὴν ποκατάστασιν τῆς Σερβίας καὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ εἰς τοὺς συνδέοντας τὰ ύο σύμμαχα καὶ φίλα ἔθνη δεσμούς.

Ὁ πανιερ. Μητροπ. Σερβίας παρέενεν, ὡς γνωστὸν μέχρι τοῦδε ἐν Κερκύρᾳ, ἐπανέκαμψε δ' ἤδη διὰ Μοαστηρίου καὶ Σκοπείων εἰς Βελιγράιον.

Τὴν ἐπίσκεψιν ἀνταπέδωκεν ὁ Παν. Μητροπ. Θεσσαλονίκης συνοδευόμενος πὸ τοῦ Παν. Μητροπ. Πελαγονίας . Χρυσοστόμου, εὐχηθεὶς τὰ εἰς εὐόωσιν.

—Ἐν τῷ ὑπὸ ἡμερομ. 30 Νοεμβρ. εύχει «Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ» ἐδηοσιεύθη τὸ ἀκόλουθον ἔγγραφον τοῦ Ε. Α. Σ. Θεσσαλονίκης πρὸς τὸν Ὑουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Παιδείας κ. Δίγκαν, ὑπὸ χρονολογίαν 7 Σεπτ. ἐ. ἔτους:

«Τὸ Ἐκκλ. Ἀρχιερ. Συμβούλιον ἡ ρωτεύουσα αὐτη προσωρινὴ Διοικηικὴ Ἀρχὴ τῶν Ἐπαρχιῶν τῶν Νέων Χωρῶν ἐδικαιοῦτο ὡς γνωστὸν να ὑφίσταται καὶ νὰ λειτουργῇ κατὰ τὴν δοεῖσαν αὐτῷ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως τῆς Ἱεραχίας Θεσσαλονίκης ἐντολὴν μέχρι ῆς ἀποκαταστάσεως ἐπικοινωνίας μετὰ οῦ ἐν Κων/πόλει Οἰκουμενικοῦ Παριαρχείου, πρὸς ὃ διατηροῦσιν εἰσέτι ὴν κανονικὴν ἀναφορὰν πάντες οἱ ἐν αῖς Ν. Χώραις Μητροπολῖται καὶ Ἐπίσκοποι. Ὡς προσωρινὴν δὲ Ἐκκλησιαστικὴν Ἀρχὴν χαρακτηρίζουσιν αὐτὴν καὶ τὰ σχετικὰ Κυβερνητικὰ Διατάγματα.

Ἐντεῦθεν οἱ ὑποφαινόμενοι ἐξυπηρετήσαντες εὐόρκως, ὡς πεποίθαμεν, ἐπὶ ἓν καὶ ἥμισυ ὡς ἔγγιστα ἔτος τὰ συμφέροντα τῆς τε Ἐκκλησίας τῶν Ν. Χωρῶν καὶ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Ἔθνους, καὶ ἐκπληρώσαντες, ὅση ἡμῖν δύναμις, τὰ ἀπέναντι τῆς Ἀνωτάτης Ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν Ἀρχῆς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καθήκοντα ἡμῶν, ἀπαραμειώτως διαφυλάξαντες τὰ δίκαια καὶ τὰ προνόμια αὐτοῦ ὅσα κατὰ τὴν ἱερὰν στιγμὴν τῆς εἰς τὸ Ἀρχιερατικὸν ἀξίωμα προχειρίσεως ἡμῶν τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον ἀνὰ χεῖρας ἔχοντες ἐνυπογράφως ὡμολογήσαμεν, χωρὶς ἀφ' ἑτέρου νὰ παρίδωμεν ἢ ὑποτιμήσωμτν τὴν θέσιν καὶ τὰ καθήκοντα ἡμῶν ὡς Ἱεραρχῶν τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος ἀπέναντι τῆς Πολιτείας καὶ τῆς ἐθνωφελῶς διακυβερνώσης τὰς τύχας τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Ἔθνους Κυβερνήσεως τῶν Φιλελευθέρων, διὰ τοῦ θριάμβου τῶν Συμμαχικῶν καὶ Ἑλληνικῶν ὅπλων καὶ τῆς ἐπ' αἰσίοις ἀποκαταστάσεως ἐπικοινωνίας μετὰ τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκκλησιαστικοῦ ἡμῶν Κέντρου φρονοῦμεν ὅτι δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς λήξασα ἡ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως τῆς Ἱεραρχίας καὶ τῆς Πολιτείας δοθεῖσα ἡμῖν ἐντολή.

Καθιστῶντες δὲ τοῦτο γνωστὸν τῇ Κυβερνήσει ἀπεκδεχόμεθα τὴν ἐπὶ τούτου γνώμην καὶ ἀπόφανσιν αὐτῆς, προσεπιδηλοῦμεν δ' ὅτι θὰ ἐξακολουθήσωμεν κατὸ καθῆκον συνεχίζοντες καὶ ἐκπληροῦντες τὴν ἐντολὴν μέχρι τῆς ἐπὶ τοῦ ἐγγράφου ἡμῶν τούτου ὁριστικῆς ἀποφάσεως τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ σχετικοῦ Β. Διατάγματος ἐν περιπτώσει τερματισμοῦ τῶν ἐργασιῶν τοῦ Ἐκκλ. Ἀρχιερ. Συμβουλίου».

Τὸ Ἐκκλ. Ἀρχιερ. Συμβούλιον
† Ὁ Θεσσαλονίκης Γεννάδιος
† Ὁ Βερροίας Καλλίνικος
† Ὁ Νικοπόλεως Ἰωακεὶμ
† Ὁ Μιτυλήνης Κύριλλος
† Ὁ Κασσανδρείας Εἰρηναῖος

Λεηλασίαι καὶ ἱεροσυλίαι Βουλγάρων. — Ἐκ γραμμάτων τοῦ Θεοφιλ. Ἐπισκόπου Καμπανίας κ. Διοδώρου, Ἐπόπτου τῆς Μητροπόλεως Σερρῶν, καὶ τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Θεουπόλεως κ. Γενναδίου, Τοποτηρητοῦ τῆς Μητροπόλεως Δράμας, πρὸς τὸν Παν. Μητροπ. Θεσσαλονίκης κ. Γεννάδιον ὡς πρόεδρον τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ Ε. Α. Σ., δημοσιευθέντων ἐν τῷ τελευταίῳ (30 Νοεμβρ.) τεύχει τοῦ περιοδικοῦ «Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς», πληροφορούμεθα τὰς λεηλασίας τὰς ὁποίας ἱεροσύλως ἀπετόλμησαν οἱ Βούλγαροι ἐν ταῖς μοναῖς τοῦ Τιμίου Προδρόμου (Σερρῶν) καὶ τῆς Εἰκοσιφοινίσσης (Δράμας). Καὶ τῆς μὲν πρώτης παρέχεται λεπτομερέστατος κατάλογος τῶν διαρπαγέντων κειμηλίων ἔκ τε τοῦ ναοῦ, τοῦ Σευοφυλακίου, τῆς Βιβλιοθήκης καὶ τῶν λοιπῶν τῆς μονῆς διαμερισμάτων, ὡς καὶ τῶν εἰς εἴδη ἐκ τῆς ἀποθήκης, τῶν ζῴων καὶ τῶν χρημάτων. Ἡ λεηλασία καὶ ἀπογύμνωσις τῆς μονῆς ταύτης ἤρξατο μετὰ τὴν 29 Ἰουνίου, ἤτοι μετὰ τὴν ἐξ αὐτῆς ἀπομάκρυνσιν τῶν πατέρων, τὰ δὲ διαρπαγέντα μετηνέχθησαν εἰς Βεζνίκον καὶ παρεδόθησαν εἰς τὴν ἐπιμελητείαν τῆς 8ης μεραρχίας. Τῆς δὲ δευτέρα[ς] ἡ λεηλασία ἐπῆλθεν ὡς συμπλήρωμ[α] τῶν ὑπὸ τῶν Τούρκων προσγενομένω[ν] ζημιῶν. Σπεῖρα δῆλον ὅτι Βουλγάρω[ν] κομιτατζήδων, μετημφιεσμένων εἰ[ς] Τούρκους, εἰσβαλοῦσα εἰς τὴν μονὴ[ν] διήρπασε πάντα τὰ κειμήλια αὐτῆ[ς] καὶ ὅ,τι καθ' ὅλου ὑπῆρχεν ἐν αὐτῇ πολύτιμον, οἷον μεγάλην ποσότητ[α] χρησοῦ καὶ ἀργύρου, ὁλόκληρον τὴ[ν] Βιβλιοθήκην, περιέχουσαν σὺν ἄλλοι[ς] καὶ 160 μεμβράνινα χειρόγραφα, βα[ρύ]ρύτιμον ἀρχιερ. στολήν, πολύτιμα ἱερ[ὰ] σκεύη καὶ ἄμφια, δύο μεγάλης ἀξία[ς] Εὐαγγέλια, διὰ πολυτίμων λίθων πε[ποικιλμένα] ποικιλμένα κλ. Ἐπὶ πλέον μετὰ ταῦτ[α] αὐταὶ αἱ βουλγαρικαὶ ἀρχαί, ἐξορίσα[σ]σαι τοὺς πατέρας, προέβησαν εἰς διαρ[]παγὴν ὁλοκλήρου τῆς ἀπολειφθείση[ς] περιουσίας τῆς μονῆς εἰς εἴδη καὶ ζῷα. Καὶ ταῦτα μὲν ἀπεστάλησαν εἰς Βουλγαρίαν, τὰ δὲ κειμήλια ἐπωλήθησα[ν] εἰς Αὐστριακοὺς καὶ Γερμανοὺς ἀντ[ὶ] εὐτελοῦς τιμήματος, κατὰ τὴν κρατοῦσαν ἐν Δράμᾳ γνώμην. Τὴν αὐτὴν λεηλασίαν ὑπέστη καὶ ἡ μονὴ τῆς ἁγ[ίας] Κυριακῆς παρὰ τὴν Ἀλιστράτην.

Ἀρχιεπισκοπὴ Κύπρου. — Κατὰ τηλεγράφημα τοῦ Μακαρ. Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου κ. Κυρίλλου πρὸς τὸ[ν] Πανιερ. Μητροπ. Ἀθηνῶν, ἡ Α. Μ[.] ἀπὸ Κύπρου ἀνεχώρησε μεταβαίνουσ[α] εἰς Λονδῖνον συνοδευομένη ὑπὸ τῶ[ν] Ἑλλήνων βουλευτῶν τῆς νήσου.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ: Ἀθηνῶν δρχ. 10, Ἐπαρχιῶν δρχ. 12, Ἐξωτερικοῦ δρχ. 15. Ἕκαστον τεῦχος δρχ. 0.35.

Γραφεῖα ἐν τῇ Ι. Μητροπόλει Ἀθηνῶν.
Διευθυντὴς ΧΑΡΙΛ. Ι. ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ